

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2004. gada 3.jūnija
rīkojumu Nr. 336

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas Nr. 0263

Profesija

Amatierteātra kolektīva vadītājs

Kvalifikācijas līmenis

4

Nodarbinātības apraksts Strādā kultūras institūcijās, kultūras un mākslas centros, tautas namos, skolās, interešu apvienībās, privātskolās, jauniešu centros, mākslinieciskās jaunrades namos, bērnudārzos un pirmskolas bērnu iestādēs; iestudē izrādes, nodrošinot to kvalitāti; vada teātra kolektīvu.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Vadīt amatiereteātra kolektīvu.	1.1. Analizēt apkārtējās sabiedrības intereses un iespējas darboties amatiereteātra kolektīvā; 1.2. Veikt teātra kolektīva dalībnieku atlasīšanu; 1.3. Analizēt apkārtējās sabiedrības intereses un iespējas izrāžu apmeklējumiem; 1.4. Sastādīt un īstenot teātra kolektīva mārketinga plānu; 1.5. Veidot izrāžu plānu, organizēt to veiksmīgu norisi; 1.6. Organizēt teātra kolektīva līdzdarbību dažādos projektos Latvijā, kā arī starptautiskā līmenī; 1.7. Veidot, radošai darbībai labvēlīgu, mikroklimatu kolektīvā.
2. Veidot repertuāru, izvēlēties lugu iestudējumam.	2.1. Apzināt, izvērtēt latviešu un pasaules dramaturģijas klasiku, mūsdienu dramaturģiju; 2.2. Izvēlēties aktuālu, mākslinieciski vērtīgu dramaturģisko materiālu respektējot aktieru spējas; 2.3. Novērtēt kolektīva materiāltehniskās iespējas; 2.4. Veikt dramaturģiskā materiāla analīzi.
3. Izstrādāt izrādes projektu.	3.1. Izstrādāt izrādes režisorisko ieceri, lugas mākslinieciski idejisko traktējumu; 3.2. Noteikt izrādes žanru, izvēlēties atbilstošus stilistiskos un mākslinieciskos izteiksmes līdzekļus; 3.3. Izstrādāt izrādes kompozīciju; 3.4. Izstrādāt mizanscēnu partitūru; 3.5. Sastādīt iestudējuma tāmi; 3.6. Izstrādāt organizatorisko darba plānu; 3.7. Organizēt sadarbību ar izrādes līdzveidotājiem, izstrādāt izrādes mākslinieciski vizuālo tēlu; 3.8. Plānot izrādes iestudēšanas posmus.
4. Organizēt iestudējuma mēģinājumu procesu.	4.1. Plānot telpas un laiku mēģinājumiem; 4.2. Organizēt un vadīt mēģinājumu procesu, palīdzot aktieriem veidot skatuvisko tēlu, nosakot tēlu virsuzdevumus, caurviju darbības, savstarpējo mijiedarbību, konflikta mezglus; 4.3. Organizēt individuālo darbu ar aktieriem; 4.4. Organizēt caurlaides mēģinājumus, tehniskos mēģinājumus un ģenerālmēģinājumu; 4.5. Organizēt pārrunas un, ja nepieciešams, mēģinājumus pēc pirmizrādes.
5. Organizēt teātra materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanu.	5.1. Savlaicīgi plānot un organizēt teātra kolektīva darbībai un iestudējumam nepieciešamās tehnikas, materiālu iegādi.
6. Veidot teātra kolektīva publisko tēlu.	6.1. Sadarbībā ar masu medijiem, informējot par aktivitātēm, veidot teātra publisko tēlu; 6.2. Organizēt, mākslinieciski kvalitatīvu, informatīvo plakātu, programmu, ielūgumu savlaicīgu izgatavošanu un izplatīšanu.
7. Rūpēties par profesionālo tālākizglītību.	7.1. Piedalīties kultūras un profesionālās izglītības semināros, projektos; apgūto izmantot darba procesā; 7.2. Organizēt meistarības pilnveides darbu kolektīvā.

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Spēja orientēties latviešu mūsdienu un klasikas dramaturģijā; • Spēja orientēties ārzemju mūsdienu un klasikas dramaturģijā; • Māka analizēt dramaturģisko materiālu; • Māka noteikt dramaturģiskā materiāla žanru; • Spēja novērtēt dalībnieku dotības; • Māka plānot resursus; • Prasme vadīt kolektīvo darbu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strādāt ar dramaturģisko materiālu; • Vadīt dramaturģiskā materiāla skatuviskā iemiesojuma veidošanu; • Organizēt skatuves tehnikas mērķtiecīgu pielietojumu; • Prasme izteikt, formulēt domu; • Prasme organizēt skatuvisko darbību; • Prasme organizēt telpu; • Attīstītas novērošanas, iztēles spējas; • Prasme veidot iestudējuma eksemplāru; • Prasme veidot mizanscēnas; • Prasme atlasīt žanram atbilstošus stilistiskos un mākslinieciskos izteiksmes līdzekļus; • Māka strādāt ar aktieriem veidojot skatuvisko tēlu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociālās: <ul style="list-style-type: none"> – veidot saskarsmi; – argumentēt savu viedokli; – pārliecināt klausītājus; – veidot kolektīva radošu mikroklimatu; – saliedēt kolektīvu. • Komunikatīvās <ul style="list-style-type: none"> – pielietot svešvalodas; – datorprasme; – māka lietot dažādus saziņas līdzekļus. • Organizatoriskās <ul style="list-style-type: none"> – prasme plānot savu darbu; – prasme plānot, organizēt kolektīvo darbu; – analizēt paveikto; – pieņemt konstruktīvus lēmumus.

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Kultūrvēsturiskie procesi			
Svešvalodas			
Saskarsmes psiholoģija un ētika			
Kultūras menedžments			
Režijas teorija un principi			
Aktiermeistarība un principi			
Dramaturģijas pamati			
Skatuves runa			
Teātra un režijas vēsture			
Teātra pedagogija			
Kolektīva vadīšanas metodika			
Skatuves tehnika pamatprincipi			
Izrādes vizuālās noformēšanas pamatprincipi			
Kostīmu vēsture			
Skatuves kustība			
Mārketinga pamati			
Izrādes muzikālais noformējums			
Teātra mākslas terminoloģija			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Aigars Balulis, Jūrmalas teātra režisors;
- Imants Jaunzems, režisors;
- Māra Zaļaiskalns, Rēzeknes Tautas teātra režisore;
- Edīte Neimane, Rīgas Nomales teātra “Sarkandaugava” režisore;
- Inguna Gremze, Latvijas Amatierteātru asociācijas prezidente;
- Inta Kalniņa, Latvijas Amatierteātru asociācijas viceprezidente;
- Guna Zeltiņa, teātra zinātniece;
- Dināra Klepere, Valsts aģentūras Tautas mākslas centrs vecākā speciāliste teātra mākslas jautājumos;
- Liāna Ose, Rīgas Domes Kultūras pārvaldes Kultūrpolitikas nodaļas kultūras centru, amatieru teātru un folkloras kopu koordinatore;
- Baiba Stille-Dubkeviča, LKK direktora vietniece mācību darbā.

Konsultanti:

- Līvija Akurātere, Dr. Hab. art. teātra zinātniece;
- Ilze Kļaviņa, Kultūras ministrijas vecākā referente teātru jautājumos.

Profesijas standarta eksperti:

- D.Pavļuts, LR Kultūras ministrija, valsts sekretārs;
- J.Siliņš, Latvijas Kultūras akadēmija, profesors;
- L.Kalna-Cauka, Latvijas Teātra darbinieku savienība, valdes priekšsēdētāja.